

PRZEGLĄD MIEŚNY

TYGODNIK

ORGAN SYNDYKATU POLSKICH EKSPORTERÓW
TRZODY I BYDŁA ORAZ POLSKIEGO ZWIĄZKU BEKONOWEGO

Adres Redakcji i Administracji: Krakowskie-Przedmieście 5. Telefon 336-56.

RACHUNEK BIEŻĄCY POWSZECHNY BANK ZWIĄZKOWY W POLSCE WARSZAWA

PRZEDRUK DOZWOLONY ZA PODANIEM ŹRÓDŁA.

TREŚĆ NUMERU:

J. LITWINOWICZ — Rzut oka na organizację eks-
portu trzody w roku ubiegłym.
Z węgierskiego rynku trzody chlewnej.
Ze spraw wiedeńskich.
Znakowania tłuszczu na Węgrzech.
DR. M. DALKIEWICZ — W sprawie eksportu pol-
skiej trzody do Szwajcarii.
JANUSZ GILEWSKI — Nieco światła.
Import nierogacizny polskiej oraz mięsa wieprzowego
do Austrii w I-em półroczu 1929 r.
DR. D. — W sprawie aukcyj skórných.
Spadek eksportu polskiej trzody do Austrii.
Wycieczka chłodnicza do Francji.
Francusko-polskie konsorcjum dla importu artykułów
żywnościowych w Polsce.
Produkcja i eksport bekonów węgierskich.
Import bitych gęsi do Niemiec.
Eksport baraniny zagranicę.
W sprawie rzeźni eksportowej w Gdyni.
Informacje rynkowe.
Ostatnie wiadomości z rynku bekonowego.

URZĄDZENIA MASZYNOWE

dla Rzeźni Komunalnych i Eksportowych oraz Chłodni Mechanicznych

DOSTARCZAJĄ

ZJEDNOCZONE FABRYKI MASZYN, KOTŁÓW I WAGONÓW

L. ZIELENIEWSKI i FITZNER-GAMPER, S. A.
KRAKÓW

BIURA WŁASNE I ZASTĘPSTWA. — Warszawa, Al. Ujazdowskie 36. Łódź, ul. Andrzeja 3. Lwów, ul. Romanowicza 1. Poznań, Rzeczypospolitej 5. Kraków, ul. Grzegórzecka 69, inż. Niewodniczański, Wilno, Jagiellońska 8, inż. Stefan Kaluscha, Radom, Żeromskiego 33, Biuro Techniczne inż. Święteckiego, Lublin, Krak. Przedmieście, inż. A. Harten, Gdańsk, Elisabethwall 9.

PRZEGŁAD MIESNY

TYGODNIK

ORGAN SYNDYKATU POLSKICH EKSPORTERÓW
TRZODY I BYDŁA ORAZ POLSKIEGO ZWIĄZKU BEKONOWEGO

J. LITWINOWICZ

Biblioteka Jagiellońska

1002905023

264

RZUT OKA NA ORGANIZACJĘ EKSPORTU TRZODY W ROKU UBIEGŁYM

Rok 1929, w którym ugruntowano centralną organizację eksportu trzody w Polsce, możemy śmiało nazwać rokiem przełomowym w tej ważnej dziedzinie handlu eksportowego. Założenie i wprowadzenie w życie Syndykatu Polskich Eksporterów trzody i bydła w Warszawie zgrupowało po raz pierwszy i zbliżyło do siebie nieorganizowanych dotychczas i nie znających siebie eksporterów trzody z wszystkich dzielnic Polski do wspólnego frontu i umożliwiło uzgodnić im swe dążności i postulaty.

Z chwilą powstania Syndykatu stał się eksport trzody, bydła i mięsa przedmiotem publicznej dyskusji prasowej i zwrócił na siebie oczy społeczeństwa, a w szczególności sfer gospodarczych. Wynikiem rozważań w tej dziedzinie było czynne zainteresowanie się kwestją produkcji hodowlanej i jej eksportem ze strony sfer rolniczych i urzędowych. Powoli utańczyło się przekonanie, że tak ważna gałąź gospodarcza jak eksport trzody, bydła i mięsa, przedstawiająca jedno z najważniejszych aktywów naszego bilansu handlowego, powinna być prowadzona w sposób racjonalny i skoordynowany, ażeby uniknąć szkód i strat, wynikających z bezplanowości i zapewnić krajowi korzyści, wypływające z umiejętnego ujęcia organizacyjnego.

Owocem tych przekonań jest terazniejsza forma Syndykatu i ta dość oryginalnie pomyślana konstrukcja była do niedawna przedmiotem ożywionej, a czasami nawet namiętnej dyskusji prasowej.

Robiąc przegląd całorocznej działalności będzie na miejscu dać kilka słów wyjaśnienia w tej sprawie.

Wszelkie zarzuty przeciwko konstrukcji Syndykatu opierały się na przesłance, że Syndykat Eksporterów trzody jest tworem etatycznym, dającym monopol eksportu pewnym tylko jednostkom. Takie ujęcie sprawy jest z gruntu fałszywe. Konstrukcja Syndykatu jest daleką od wszelkiego etatyzmu, zaś pomysł stworzenia centralnej instytucji eksportowej zrodził się nie w kołach rządowych, lecz w zainteresowanych sferach gospodarczych, gdyż od szeregu lat ze strony eksporterów jak i organizacji rolniczych podnoszono

projekty zracjonalizowania eksportu trzody i bydła, dokonywanego do niedawna w sposób nieodpowiedni i częstokroć interesom kraju szkodliwy.

Te zdrowe pomysły sfer gospodarczych znalazły pełne uznanie i zrozumienie w kołach rządowych, które po dokładnem zbadaniu i rozważeniu sytuacji wspólnie z zainteresowanymi czynnikami przyszły do przekonania, że wobec niezmiernie różnorodnych i skomplikowanych warunków, w jakich eksport trzody dokonuje się, utrzymanie wspólnej organizacji da się przeprowadzić jedynie tylko przy pomocy interwencji rządowej, która w danym wypadku objawiła się w formie wprowadzonego w życie cła wywozowego na trzodę chlewną, — cła od którego transporty eksporterów w Syndykacie zorganizowanych są wolne, a które jest istotnie łącznikiem organizacyjnym narazie quasi przymusowym, aż do czasu, kiedy współpraca eksporterów i korzyści komercyjne wspólną organizacją stworzone, spowodują eksporterów dobrowolnie do utrzymywania i dalszego prowadzenia tej ważnej placówki gospodarczej.

Do pierwszych poczynąń Syndykatu należało przede wszystkim uregulowanie ilościowe nieorganizowanego dotychczas należycie wywozu na główne rynki odbiorcze t. j. do Austrii i Czech, gdzie bezplanowość wywozu i wielkie różnice w ilościach wyeksportowanego towaru powodowały nadmierne i gospodarczo nieusprawiedliwione wahania cen, a czasami zalew rynków odbiorczych towarem polskim. Specjalnie ta ostatnia okoliczność była przyczyną, zatargu polsko - austriackiego odnośnie importu trzody, a również wywołała niezadowolenie agrarnych kół czeskich. Polityka Syndykatu umożliwiła rozwikłanie tych obu konfliktów i na podstawie zawartych umów zapewniła pewną stabilizację tak pod względem ilości wywożonej trzody, jak też odnośnie cen uzyskiwanych w eksporcie.

Dalszym punktem działalności Syndykatu było dążenie do standaryzacji eksportowanego towaru, celem uniknięcia wywozu trzody nieodpowiedniej i nie zadowalniającej wymogów rynków odbiorczych. Rezul-

taty tych starań stały się wkrótce widoczne i dzisiaj konstatujemy, że szkodliwy eksport towaru niedokarmionego i nieodpowiedniego prawie w zupełności ustał, a mimo zmniejszonej ilości wyeksportowanej trzody wartość eksportu w porównaniu z latami ubiegłymi podniosła się znacznie. Tak samo ceny uzyskiwane ze sprzedaży trzody w 1929 r. podniosły się również poważnie w porównaniu z latami ub., co niezależnie od ogólnego - zwykłej tendencji cen na rynkach światowych należy w znacznej mierze przypisać polityce Syndykatu, uniemożliwiającej nierównomierne i bezplanowe obsyłanie poszczególnych targów.

Wszelkie badania sytuacji gospodarczej w dziedzinie eksportu trzody wykazały, że jedną z główniejszych bolączek tej gałęzi gospodarczej jest brak organizacji finansowej eksportu i jego zbyt daleko idąca zawisłość od importerów zagranicznych.

W tym celu porobił Syndykat daleko sięgające studia, ażeby przygotować teren do dalszej pracy organizacyjnej, polegającej na objęciu finansowania. Pierwszym krokiem w tej dziedzinie było zawarcie umowy z komisjonerami w Wiedniu i Pradze, co stanowić będzie punkt wyjścia do rozpoczęcia finansowania eksportu.

Bardzo poważnym krokiem w uzdrowieniu stosunków panujących w eksporcie było uzyskiwanie pełnego porozumienia pomiędzy eksporterami zjednoczonymi w Syndykacie, a organizacjami rolniczymi i zapewnienie zgodnej współpracy obu tych czynników, które zrozumiały, że niemożliwym jest racjonalny eksport trzody bez wpływania na kierunek hodowli i dostosowanie tejże do wymogów rynków konsumujących. Porozumienie rolnictwa z Syndykatem zostało ukoronowane zmianą statutu Syndykatu, który zapewnił organizacjom rolniczym odpowiedni udział w Radzie Nadzorczej i Zarządzie Syndykatu. Prócz tego przyjął na siebie Syndykat dobrowolny obowiązek popierania racjonalnej hodowli przez udzielanie odpowiednich funduszy na te cele.

Zadaniem centralnej instytucji zbytu, mającej odpowiadać interesom gospodarczym kraju jest zorganizować zbytu w ten sposób, ażeby produkcja rolna mogła znaleźć stałą, łatwą i korzystną możliwość sprzedaży wzgl. eksportu. W tym kierunku idzie też polityka Syndykatu, który oprócz racjonalnego obsługiwanie dotychczasowych rynków zbytu stara się także o zapewnienie dostępu dla mięsa polskiego na nowe rynki. Odnosnie do tego poczyniono już odpowiednie przygotowania i poważne próby, zmierzające do

opanowania dostaw do Francji, a oprócz tego opinia Syndykatu, zasięgana przez czynniki rządowe przy zawieraniu umów handlowych z innymi państwami, gwarantuje również, że interesy hodowli w umowach tych odpowiednio będą uwzględnione. Wogóle skonstatować należy, iż od chwili utworzenia Syndykatu interesy produkcji i eksportu przetworów hodowlanych uzyskały poważną placówkę, broniącą interesów tej dziedziny gospodarczej i opinia Syndykatu bywa obecnie we wszystkich ważniejszych sprawach zasięgana tak przez sfery gospodarcze jak i rządowe. Do tej dziedziny należy również zastępowanie interesów eksportu przed władzami skarbowymi i kolejowymi. Dzięki interwencji Syndykatu udało się uzyskać już pewne zmiany w nieodpowiednio skonstruowanej nowej taryfie kolejowej, jak również idzie dalsza akcja w tym kierunku.

Tak samo kwestja zniesienia podatku obrotowego, wpływającego bardzo ujemnie na rozwój eksportu, jest przedmiotem energicznej akcji Syndykatu.

W odniesieniu do zagranicy stwierdzić należy, iż powstanie Syndykatu eksporterów trzody i bydła, jako zrzeszenia, obejmującego całokształt eksportu, wywołało zagranicą, szczególnie w kołach zainteresowanych polskim eksportem komisjonerów, konsumentów i agrariuszy pewne zaniepokojenie. Każdy z wymienionych wyżej czynników podejrzewał, że nowoutworzona instytucja ma tendencje wrogie, skierowane przeciwko jego interesom. Taktyka Syndykatu, kierująca się jedynie tylko motywami pozytywnymi, skoncentrowanymi w kierunku poprawy warunków eksportu i dostosowanie do istotnych potrzeb życiowych i tradycji handlu eksportowego, potrafiła z czasem rozwiać wszelkie obawy i zastrzeżenia tak, że początkowo sceptycznie odnoszące się zainteresowane sfery zagraniczne liczą się obecnie poważnie z Syndykatem jako instytucją, reprezentującą całokształt eksportu polskiego.

Jeżeli tworzenie organizacji eksportu porównamy z pracą nad nowopowstającą budową, to rok ubiegły możemy uważać za pracę nad wymierzeniem i uporządkowaniem terenu budowlanego, jako też ustawieniem fundamentów pod powstać mający budynek. Teren jest już oczyszczony, fundamenty gotowe, a naokoło powstającego budynku wzniesione silne rusztowanie, zapewniające spokojną i planową budowę.

Spodziewamy się, że rozpoczęty obecnie rok 1930 pozwoli nam budowę tę pomyślnie dokończyć.

Z WĘGERSKIEGO RYNKU TRZODY CHLEWNEJ

Poza wzmożonym eksportem do Austrii i Czechosłowacji eksport węgierski na inne rynki w pierwszej połowie grudnia r. b. nie był duży. Mniejsze ilości świń na cele fabrykacji salami sprzedano do Włoch. Wywóz do Szwajcarii, gdzie ceny byłyby odpowiednie, utrudniony był ograniczeniami weterynaryjnymi - policyjnymi, ponadto zaś napotykał tam na silną konkurencję włoską, duńską i holenderską.

Według posiadanych informacji udało się eksporterom węgierskim nawiązać kontakt z rynkiem francuskim, dokąd miało odejść kilka pierwszych wagonów świń węgierskich. Trudny ten transport ma być zapoczątkowaniem dalszych większych transakcji.

ZE SPRAW WIEDEŃSKICH

Wiedeński tygodnik „Wiener Vieh — und Fleischverkehrs — Zeitung”, organ oficjalny gremium handlarzy bydła w Wiedniu zajmuje się w artykule wstępnym numeru 51 **przyczynami zmniejszenia dowozu polskich świń bitych na rynek wiedeński w r. 1929.**

We wspomnianym tygodniku autor artykułu twierdzi, że dwa są główne powody, które przyczyniły się do zmniejszenia dowozu bitych świń, a mianowicie:

a) po pierwsze to, że polscy producenci „stosownie do udzielonych im z góry wskazówek” zużytkowują tegoroczny obfity urodzaj kartofli do możliwie intensywnego tuczenia świń przez co większa część tak ulubionych na rynku wiedeńskim galicyjskich świń mięsnych wykupiona została do dalszego tuczenia przez producentów innych dzielnic Polski. Następstwem tego jest niebawoma jak na obecną porę roku dowóz na targi mięsnego towaru eksportowego w stosunku do lat ubiegłych;

b) po drugie to, nowe, z inicjatywy polskiego Syndykatu eksporterów trzody powstałe zarządzenie, mocą którego żąda się od eksporterów tak wysokich świadczeń podatkowych (Steuerleistung) (zapewne patentów uw. Red.), przekraczających zdolność gospodarczą, że tylko część dotychczasowych eksporterów świń bitych jest w stanie je ponieść. Skutki całkowite tego zarządzenia będą miały miejsce dopiero po 1 stycznia 1930 r., już obecnie jednak można dojść do przekonania, że spowodują one w najbliższym czasie wstrzymanie transportów świń bitych nawet w tych ograniczonych ilościach, jakie były w ostatnich miesiącach, a kto wie, czy nie przyczyni się ono wogóle do całkowitego zahamowania eksportu świń bitych z Polski. Autor kończy artykuł wezwaniem do miarodajnych polskich czynników, aby nie trwały uporczywie przy twardym zastosowaniu tych zarządzeń i póki czas, spowodowały ich złagodzenie.

Podając powyższe zarzuty wspomnianego tygodnika w ścisłym prawie tłumaczeniu, pozwalamy sobie zauważyć w tej sprawie co następuje.

Niezgodnem z faktycznym stanem rzeczy jest twierdzenie, jakoby przyczyną braku dowozu świń mięsnych do Wiednia, był wykup tychże przez producentów polskich do dalszego tuczu, celem zużytkowania tegorocznego urodzaju kartofli. Jedyną bowiem przyczyną, która spowodowała iż od początku 1929 r. zmniejszył się dowóz świń mięsnych do Austrii, a nie zatem dopiero w jesieni 1929, t. j. po urodzaju kartofli, jest obowiązujące od 1929 cło wwozowe, które wynosi w Austrii dla świń poniżej 110 klg.

wagi żywej 18 kor. złotych, podczas gdy sztuki powyżej 110 klg. są wolne od cła.

Prawie wszystkie kraje eksportujące trzodę do Austrii starały się naturalnie wykorzystać w jaknajobszerniejszej mierze ten przywilej. Zwolnienie od cła, skutkiem czego w jakości dowozowej do Austrii trzody nastąpiły w krótkim czasie głębokie zmiany w wadze importowanych świń. Także i polscy eksporterzy starali się wysłać do Austrii możliwie wielką ilość sztuk w wadze powyżej 110 kg., osiągając w ten sposób znaczne oszczędności w kosztach. Wskutek tego przeciętna waga sztuki wywożonej z Polski do Austrii w porównaniu z rokiem ubiegłym podniosła się bardzo znacznie i wynosi obecnie przeciętnie około 110 klg., podczas gdy w r. 1928 wynosiła przeciętnie 75 klg.

Tem się jedynie powodują polscy eksporterzy i producenci a nie jak mylnie twierdzi autor wiedeńskiego tygodnika „wskazówkami z góry udzielonemi”.

Co się tyczy drugiego zarzutu, jakoby nowe zarządzenia polskich władz podatkowych postanawiające, iż każdy z eksporterów winien wykupić na rok 1930 patent I kategorii, powstało z inicjatywy Syndykatu polskich eksporterów trzody i bydła, to jest on już przez to samo niesłuszny i nieprawdziwy, że Syndykat w tych sprawach nie jest i nie może być inicjatorem, gdyż zarządzenia władz państwowych dyktowane dobrem Państwa i eksportu opracowane są przez powołane czynniki państwowe i w tym również wypadku znalazły swój wyraz w przepisach o „pojęciu eksportera”, które przewidują dla wszystkich kupców uprawiających eksportowy handel trzodą i bydłem posiadanie patentu handlowego I kategorii.

Wspomniane powyżej „pojęcie eksportowe” przewiduje jednak dla kupców o mniejszej sile finansowej, dla których wykupienie patentu I kategorii mogłoby być zbyt wielkim ciężarem, możliwość łączenia się w spółki po kilka osób, któreby ciężar ten mogły rozłożyć między siebie.

Prostując powyższe niedokładności w zarzutach poczynionych polskiemu eksporterowi trzody na rynek wiedeński pragnęlibyśmy aby wyjaśnienia nasze oświectliły należyty stan rzeczy konsumentom wiedeńskim i mogły wpłynąć na kompetentne czynniki w kierunku zmiany obowiązujących obecnie w Austrii stawek celnych od wwożonej z Polski trzody, a napewno waga polskiego towaru mięsnego dorówna dowozowi z r. 1928.

ZNAKOWANIE TŁUSZCZU NA WĘGRZECH

Wprowadzenie przymusu znakowania tłuszczu bezpośrednio po wydaniu odnośnego rozporządzenia spowodowało poważne niedomagania, bowiem techniczne urządzenia potrzebne dla znakowania zupełnie jeszcze nie stoją na wysokości zadania.

Specjalne niezadowolenie wywołał wśród eksporterów tłuszczu przymus uwidaczniania na opakowaniu tłuszczu oprócz marki państwowej oznaczenia firmy eksportującej. Zdaniem eksporterów, zagraniczny importer nie może się zgodzić na to, aby jego odbiorca

dowiedział się o źródłach zakupu tłuszczu na Węgrzech, bowiem w takim wypadku mogłoby z pominięciem importera zwrócić się bezpośrednio do węgierskiej firmy eksportującej.

Stowarzyszenie kupców węgierskich zwróciło się do Instytutu Eksportowego Węg. z prośbą o zaniechanie powyższego przepisu. Aby móc występować w obronie interesów fachu, ukonstytuowała się w łonie Stowarzyszenia kupców węgierskich sekcja hurtowników tłuszczu i słoniny.

Dr. M. DALKIEWICZ

W SPRAWIE EKSPORTU POLSKIEJ TRZODY DO SZWAJCARJI

Mniej więcej w połowie października b. r. przyszedł rząd szwajcarski do przekonania, że z powodu braku oraz drożyzny mięsa, spowodowanej **niewystarczającą krajową produkcją trzody chlewnej**, — wydanym już od dłuższego czasu **zakazem przywozu** zagranicznego materiału rzeźnego oraz szerzącą się w sposób groźny w całej prawie Szwajcarji pryszczycą, należałoby otworzyć granicę dla importu pewnego **kontyngentu** żywych świń zagranicznego pochodzenia.

Pod naciskiem konsumentów a wbrew opozycji producentów szwajcarska rada ministrów uchwaliła dopuścić do importu żywej trzody z **Austrii, Francji, Niemiec i Włoch**.

Także ze strony polskiej pojawiły się usiłowania, aby udostępnić dowozy polskiej trzody na rynek szwajcarski. Usiłowania te znalazły zrozumienie wśród członków giełdy mięsnej w Zurychu, której prezes p. Józef Gensch, znający Polskę jako uczestnik wycieczki przemysłowców i bankowców szwajcarskich na P. W. K. w Poznaniu, miał sposobność zapoznać się z hodowlą polskiej trzody i ocenić jej znakomitą jakość.

Jednak starania polskie nie zostały uwieńczone pomyślnym rezultatem, gdyż w niedługi czas potem szwajcarska rada ministrów rozszerzyła prawo przywozu świń na **Danję, Holandję i Węgry**, oraz obniżyła na przeciąg miesiąca grudnia stawkę celną na świnię zagraniczne z 50-ciu na 30 franków od sztuki, jednak Polskę znowu pominęła.

Podobno ogólny kontyngent świń wynosi **45 wagonów tygodniowo**.

Powodem niedopuszczenia polskiej trzody na rynek szwajcarski ma być rzekomo obawa rządu szwajcarskiego, że stosunki weterynaryjne w Polsce są niepewne. Jakkolwiek — zdaniem administracji weterynaryjnej szwajcarskiej — obawy te dotyczą głównie bydła rogatego, jednak ze względu na często spotykaną w Polsce wspólność względnie bliskie sąsiedztwo chlewów z oborami, trzoda może być — zdaniem tych władz — nośnikiem zaraźliwych chorób bydła rogatego.

Przeciwko takiemu stanowisku rządu szwajcarskiego **wystąpiła prasa oraz organizacje importerów szwajcarskich**, którzy znają do pewnego stopnia Polskę i wiedzą, że wyżej wymienione **obawy nie są uzasadnione**.

I mają rację, bo o ile chodzi o sprawność polskiej administracji weterynaryjnej można śmiało powiedzieć, że nie ustępuje ona w niczem sprawności tejże służby w krajach zachodnich, a w wielu wypadkach ją przewyższa.

Ustawodawstwo weterynaryjne w Polsce, wzorowane na niemieckiem, a pod wielu względami nowocześniejsze, **zapewnia możność szybkiego i radykalnego leczenia chorób zaraźliwych zwierzęcych** oraz zapobiegania ich powstawaniu, względnie szerzeniu się. Pod tym względem zdała zresztą Polska egzamin, gdyż **zawleczony w r. 1920 przez wojska sowieckie księgo-**

susz bydła rogatego nie tylko nie przedostał się przez kordon ustanowiony przez ówczesny Rząd, ale wbrew pesymistycznym przewidywaniom naszych zachodnich sąsiadów i całej Europy, **został w ciągu roku zlikwidowany**. Tak szybkim i gruntownym opanowaniem tej groźnej zarazy nie zdoła się pochwalić żaden z krajów, w których choroba ta panowała.

Zaraza płucna bydła rogatego, zawleczona do Polski z Niemiec, została również u nas bardzo rychło opanowana, a przed kilkoma miesiącami (prawie pół roku) **ostatecznie jej ogniska w województwach: warszawskim i lubelskim zostały zupełnie zlikwidowane**. Tylko własna nasza przezorność nakazuje polskim władzom weterynaryjnym utrzymanie zakazu wywozu bydła rogatego zagranicę z wyżej wymienionych dwóch województw. Trudno zresztą przypuścić, aby w ciągu trwającej już od szeregu miesięcy obserwacji zaraza miała ponownie wystąpić, gdyż całe pogłowie bydła rogatego w oborach, które mogłyby budzić jakiegokolwiek podejrzenie, zostało doszczętnie wybite, a same obory poddano bardzo gruntownemu odkażeniu.

Kto choć cokolwiek zna istotę i przebieg zarazy płucnej, zwalczanej zresztą w innych krajach, między innymi w Niemczech, w ciągu o wiele dłuższego czasu, musi przyznać, że wyrażenie moje **„Polska zdała egzamin ze sprawności swej służby weterynaryjnej“** nie jest wcale przesadzone.

Z innych chorób zaraźliwych udzielających się wszystkim zwierzętom racicowym, a więc także i trzodzie chlewnej, wymienić należy pryszczycę. Tu już obawy rządu szwajcarskiego są bardzo przesadzone, gdyż w Polsce zaraza ta **panuje tylko w jednym województwie (stanisławowskiem i to w jednym powiecie i w jednej gminie)**, podczas gdy w Szwajcarji szerzy się ona w sposób gwałtowny (1264 zapowietrzonych obór) w wielu rozrzuconych kantonach, mimo, że walka z tą chorobą w Szwajcarji, a więc kraju górzystym, gdzie zagrody są od siebie bardzo oddalone — jest o wiele łatwiejsza.

Również w innych krajach, z których jednak Szwajcarja dopuściła trzodę do przywozu (np. Francja), pryszczycę szerzy się bardzo znacznie.

Pewne choroby zaraźliwe, jak węglik, szeleścińca i t. p. występują w Polsce tylko sporadycznie w nasileniu wcale nie groźniejszym niż w krajach zachodnich; — choroby te zresztą nie są nigdy w myśl międzynarodowych konwencji weterynaryjnych powodem do wydawania zakazów przywozu.

O ile chodzi o choroby zaraźliwe, udzielające się wyłącznie świnom, należy zauważyć, że dzięki przeprowadzanym na większą skalę szczepieniom ochronnym, już od dłuższego czasu **oficjalne polskie biuletyny weterynaryjne nie notują wcale „różycy świń“**, a jedynie „pomór i zaraza świń“ mogą istotnie wchodzić do pewnego stopnia w grę, gdyż zaraza ta panuje w Polsce w 16-tu powiatach.

Jednak trzeba dodać, że pod tym względem **Polska nie różni się zbytnio od innych krajów zachodnich**, w których notowane są również liczne wypadki pomoru, a przewyższa je o tyle pod względem ustawodawstwa weterynaryjnego oraz sprawności służby weterynaryjnej, że u nas w razie stwierdzenia pomoru w zagrodzie prawie z reguły wybija się całe pogłowie świń podejrzanych o zarażenie się, czyli likwiduje chorobę w jej zarodku, podczas gdy w wielu krajach europejskich powyższa radykalna i energiczna metoda nie bywa z reguły stosowaną, a władze weterynaryjne ograniczają się do przeprowadzania szczepień, zamykania i obserwacji zaprotestowanych chlewów i t. p.

Ponieważ nadto za sztuki padłe skutkiem pomoru oraz zabite celem rychlejszego opanowania zarazy **rząd polski wypłaca właścicielom zapomogi i odszkodowania**, odpowiadające użytkowej a nawet hodowlanej wartości zabitych świń, nie istnieje powód do tania zarazy, a przeciwnie, wszystkie wypadki nawet podejrzenia o zarazę dochodzą do wiadomości władz weterynaryjnych choćby z tego powodu, że w razie niezgłoszenia lub spóźnionego zgłoszenia podejrzanych wypadków zachorowania świń, właściciel traci prawo do zapomogi względnie odszkodowania.

W takich warunkach ogłaszane przez Rząd polski urzędowe biuletyny są istotnem odzwierciedleniem każdego stanu chorób zaraźliwych w naszym kraju i dają krajom importującym od nas inwentarz żywy zupełną gwarancję bezpieczeństwa, że z powiatów oraz miejscowości zapowietrzonych, a przy zarazie płucnej bydła rogatego nawet z województw podejrzanych nie przedostaną się zagranicę sztuki, mogące być nośnikami jakiejś groźniejszej zarazy. Trzeba dalej dodać, że **polskie przepisy o badaniu zwierząt mięsnych i mięsa są wyrazem ostatnich najnowocześniejszych zdobyczy wiedzy na tem polu i że mogą być istotnie wzorem dla wszystkich niemal krajów europejskich**. W każdym razie z wyjątkiem Niemiec, gdzie ustawodawstwo co do badania mięsa i jego wykonanie stoi bardzo wysoko, wszystkie inne kraje, z których Szwajcaria dopuściła import żywej trzody i mięsa wywozowego **stoją pod tym względem niżej od Polski** i nie dają takiej gwarancji co do zdrowotności mięsa wywożonego, jaką dają niezwykle rygorystyczne przepisy polskie.

Jeżeli zreasumujemy powyższe wywody, musimy stwierdzić, że rząd szwajcarski oraz rządy innych krajów, zasłaniających się przy wydawaniu zakazów importu polskiej trzody względami weterynaryjnymi, **nie mają do tego istotnych podstaw** i że muszą istnieć inne powody natury politycznej, względnie gospodarczej do wydawania tego rodzaju zakazów. Powodów tych nie mam zamiaru bliżej rozpatrywać.

W każdym razie stwierdzam, że **Polska ma wszelkie prawo domagania się, aby pod względem eksportu zwierząt żywych i produktów hodowlanych była traktowana co najmniej na równi z innemi państwami a w konkretnym wypadku od rządu szwajcarskiego, aby zezwolił nam na wywóz pewnego kontyngentu świń do Szwajcarii**.

Wobec kurczenia się dotychczasowych rynków zbytu (Austria, Czechosłowacja) dla polskiej trzody zdobycie każdego nowego rynku zagranicznego jest dla nas kwestją niezmiernie ważną, a tem ważniejsze byłoby zdobycie rynku szwajcarskiego, gdyż nigdzie poziom cen trzody nie jest tak wysoki, jak właśnie w Szwajcarii. Świadczy o tem poniżej zamieszczona tabela porównawcza kształtowania się cen trzody na rozmaitych rynkach, podana we fr. szwajc. przeciętnie:

1 kg. żywej wagi frs.:

Polska	1.35
Włochy	1.60
Holandja	1.67
Austria	1.75
Francja	1.75
Dania	1.78
Niemcy	2.17

Natomiast w Szwajcarii ceny za ten towar dochodzą do fr. 2.50.

Wprawdzie wysokie cło szwajcarskie i znaczne koszty dalekiego stosunkowo transportu stawiają Polskę w nieco gorszem położeniu od rynków sąsiadujących ze Szwajcarią — ale nie wszystkich — a przy tem rozpiętość cen krajowych w porównaniu do szwajcarskich jest jeszcze dość znaczna, abyśmy mogli pokusić się o zdobycie tego rynku.

Byłoby to zresztą połączone z obopólną korzyścią, gdy Polaka dowozami swej tańszej a stosunkowo pierwszorzędnej trzody wpłynęłaby niewątpliwie na obniżenie się zbyt wygórowanego poziomu cen w Szwajcarii, co byłoby założeniem oraz tendencją rządu szwajcarskiego w chwili, kiedy zdecydował się na udzielenie zezwoleń na import trzody zagranicznej.

Mam to przekonanie, że w chwili, kiedy piszę te słowa, **nasze czynniki miarodajne zajęły się już tem zagadnieniem** i poczyniły wszelkie potrzebne kroki celem uzyskania dla naszej trzody prawa wwozu do Szwajcarii, mojem skromnem zadaniem było tylko **wykazanie, że żadnemu z krajów, które już od nas importują lub pragną importować trzodę żywą lub bitą nie grozi żadne niebezpieczeństwo pod względem zawlekania z Polski chorób zaraźliwych zwierzęcych**.

Polska jako kraj eksportujący doskonale z łaje sobie sprawę z tego, że chcąc ten eksport utrzymać musi przestrzegać pilnie wszelkich wskazań nauki oraz środków, mających na celu walkę z chorobami zaraźliwymi zwierząt, albowiem tylko wówczas będzie mogła brać udział w międzynarodowej wymianie materiału rzeźnego w stanie żywym, względnie bitym, w rozmianach odpowiadających jej sile produkcyjnej i stąd rodzi się troska Rządu naszego, aby polskie przepisy sanitarno - weterynaryjne odpowiadały wymaganiom krajów importujących, a służba weterynaryjna pełniła swe obowiązki sprawnie i energicznie.

Na szczęście oba te warunki posiadamy prawie w stu procentach.

NIECO ŚWIATŁA

W ostatnich czasach na łamach pism fachowych i prasy codziennej pojawił się szereg artykułów polemicznych krytykujących działalność **Państwowego Instytutu Eksportowego** z racji jego akcji w kierunku zrationalizowania eksportu pierza, puchu, szczeciny i włosia. Artykuły te, pod szumnymi tytułami jak „Zamiast Syndykalizmu — Monopolizm” i innymi podobnymi, zdradzają nie tyle nieznaną istotę rzeczy i nierzeczowość, a raczej **ujawniają jakby zdenerwowanie** pewnych niezadowolonych czynników, które pragną w ten sposób wywołać nastrój, że działa się jakoby wbrew interesom państwa i sfer gospodarczych na ich szkodę.

Szeroki ogół czynników niezainteresowanych bezpośrednio w tej polemicznej nagance winien być uświadomiony o genezie całej sprawy.

Już od kilku lat miarodajne czynniki krajowe oraz sfery gospodarcze zagraniczne zwróciły uwagę na **katastroficzny spadek wartości naszego eksportu** przede wszystkim pierza i puchu, a także szczeciny i włosia. W ostatnich latach zagraniczna prasa stale i coraz silniej zaczęła żalić się na **niesolidne postępowanie naszych eksporterów** (właściwie handlarzy, bo trudno nazwać sprzedawcę kilku q pierza eksporterem) z powodu podaży przez nich towaru do tego stopnia zanieczyszczonego, iż **w 30 proc. nie nadawał się do użytku**. Takie postępowanie naszych sprzedawców obniżyło tak bardzo markę polskiego towaru zagranicą, że był on coraz niechętniej kupowany, a jeśli był kupowany to po takiej cenie, że tylko w nielicznych wypadkach pokrywał właściwy koszt eksportera. Taki stan rzeczy bezwzględnie sprzyjał wytycznej polityki gospodarczej Niemiec, która w ten sposób mogła się tanim kosztem zaopatrzyć w surowiec dla swego wysoko rozwiniętego przemysłu przetwórczego.

Podobna sytuacja dotyczyła włosia i szczeciny z tem, iż artykuł ten po przerobieniu sprowadzaliśmy w tej samej ilości z zagranicy płacąc podwójne ceny. **Fabryki, które już istnieją względnie mają być uruchomione w najbliższym czasie, należąc będą do jednych z największych w Europie i będą mogły z łatwością przerabiać podwójną ilość maksymalnej zbiórki rocznej w Polsce.**

Ten cyfrowo niepomyślny stan rzeczy przedstawia się następująco:

Towar	Rok	Import		Przeciętna cena	Ekspot		Przeciętna cena
		q.	tysiąc zł.		q.	tysiąc zł.	
Pierze i puch	1928	1225	573	4,78	21464	9831	4,58
	1929	784	579	7,38	13575	8333	6,14
I — IX							
Szczecina niemyta	1928	696	401	5,76	638	432	6,77
	1929	1134	671	5,91	746	491	6,58
Szczecina myta	1928	478	635	13,28	2187	2869	13,12
	1929	415	568	13,68	2521	3450	13,68
I — IX							
Włosie koni	1928	282	205	7,29	1783	1111	6,79
	1929	252	187	7,42	1352	907	6,72

Cyfry powyższe, szczególnie przeciętne ceny naczyniowo udawniają **potrzebę interwencji w kierunku podniesienia wartości wywozu.**

Powyższe względy skłoniły **Państwowy Instytut Eksportowy** jeszcze w 1927 r. do wszczęcia akcji w kierunku zasadniczej sanacji w tej dziedzinie. Na zwołanych konferencjach zainteresowanych czynników przedstawiciele tej wielkiej nieuchwytniej cyfrowo liczby eksporterów (oblicza się do 2.000) sami wielokrotnie zaznaczali, że ten stan rzeczy **nie może być dłużej tolerowany, gdyż godzi on w interes państwa i samych eksporterów**, którzy przelicytowując się zarówno w kraju jak i zagranicą podwyższyli ceny w kraju przy równoczesnem ich obniżeniu zagranicą oraz umożliwili w ten sposób **penetrację agentów zagranicznych** (głównie czeskich i niemieckich), którzy wywożąc znaczne partje surowca tych artykułów unikali płacenia podatku obrotowego i w ten sposób stanowili już w kraju **poważną konkurencję dla naszych samodzielnych eksporterów.**

Gdy próby porozumienia między tą mnogością eksporterów w kierunku utworzenia syndykatu, który miał uzdrowić stosunki w tej dziedzinie, zawiodły, **Państwowy Instytut Eksportowy**, zgodnie z opinią zainteresowanych sfer przemysłowych rozpoczął akcję, przede wszystkim w tym kierunku, by Polska, jako **jeden z największych producentów** tych artykułów w Europie mogła, o ile możliwości, całą swą produkcję przerobić, a same tylko wysokowartościowe, wyborowe towary sprzedawać zagranicą i w ten sposób mogła z powrotem odzyskać dawną ich markę i opinię, jaką się towar polski cieszył na rynkach innych krajów a nawet Ameryki. Do tego stanowiska przyczyniła się również zagranica, która coraz częściej i coraz dobitniej zwraca się do sefr gospodarczych polskich z propozycjami o dostarczenie wysokowartościowego wyborowego towaru bez względu na jego cenę.

Wyżej przytoczone cyfry wskazują, że gdybyśmy wywozili artykuły powyższe przerobione, to **eksport pierza i puchu wartościowo conajmniej by się potroił, a eksport włosia i szczeciny podwoił.** Prawdopodobnie w początkach ilościowo eksport ten spadłby nieco, jednak wyższa jego wartość bezwzględnie zanuluje ujemne skutki projektowanej reglamentacji tutaj.

Pozatem łącznie z tą sprawą wysunęła się na jedn z naczelných miejsc **sprawa standaryzacji tych artykułów.**

Reasumując powyższe z naciskiem stwierdzić należy, że **Państwowy Instytut Eksportowy**, jako instytucja powołana do regulowania eksportu, do organizowania, usuwania wszelkich braków w tej dziedzinie i podniesienia jego na taki poziom, by mógł jaknajwiększe korzyści przynieść gospodarstwu narodowemu — nie mógł inaczej postąpić. **Zamierzone wprowadzenie ceł wywozowych na surowiec** jest jednym z naszych gospodarczo — uzasadnionych argumentów, dzięki którym będzie można uzdrowić w kierunku zrationalizowania wywozu oraz metod produkcji (standaryzacji) pewne dziedziny (patrz art. St. Starzyńskiego w „Przemyśle i Handlu” Nr. 50).

Niesłuszne więc są wystąpienia pewnych sfer w tym względzie, gdyż poczynione na tej podstawie próby w dziedzinie standaryzacji eksportu jaj wynikami swemi potwierdzają w całej pełni racjonalność i konieczność zastosowania tej metody postępowania czynników miarodajnych, którym dobro gospodarstwa narodowego leży na sercu. Zresztą nie bez znaczenia będzie zaznaczyć, iż pogląd powyższy zaakceptowały same sfery gospodarcze przez usta swych przedsta-

wicieli (Izby Pizemysłowo - Handlowe, i reprezentantów sfer gospodarczych). Wprowadzenie cła wywozowego na surowiec polski w każdym razie nie może być indyfikowane z oddaniem monopolu faktycznego kilku fabrykom w Polsce, jak to tendencyjnie jest insynuowane, gdyż inicjatywa prywatna nie jest niczem krępowana w kierunku powiększenia ilości obiektów fabrycznych.

Janusz Gilewski.

IMPORT NIEROGACIZNY POLSKIEJ ORAZ MIĘSA WIEPRZOWEGO DO AUSTRII W I-EM PÓŁROCZU 1929 ROKU

Opierając się na informacjach Poselstwa polskiego w Wiedniu, podajemy poniżej interesujące dane, dotyczące importu polskiego do Austrii w dziale trzody i mięsa.

Oddział statystyczny austriackiego Ministerstwa Handlu i Komunikacji ogłosił w tych dniach statystykę szczegółową handlu zagranicznego Austrii za I półrocze 1929 r.

Na tem miejscu zajmujemy się sprawą importu nierogaczyny żywej i mięsa wieprzowego z Polski w porównaniu z przywozami z innych krajów:

I. Nierogaczyna żywa

A) Sztuki lżejsze do 110 kg.

z Polski	167.951
z Rumunji	8.522
z Jugosławji	7.510
z Węgier	4.373
z Czechosłowacji	45
z Niemiec	7
ogółem	188.408

B) Sztuki powyżej 110 kg.

z Polski	61.932
z Rumunji	20.405
z Jugosławji	45.569
z Węgier	33.027
z Czechosłowacji	125
z Danji	115
ze Szwajcarii	17
z Niemiec	4
ogółem	161.194

Statystyka ta jest ogromnie ciekawą, jeżeli się ją porówna z danymi za rok ubiegły. Wykazuje ona bowiem, że przywóz sztuk lżejszych z Polski spadł bardzo znacznie, bo w pierwszym półroczu 1928 wynosił on 268.020 sztuk. Natomiast przywóz sztuk cięższych wzrósł z 22.697 do 61.932, tak, że Polska zajęła pierwsze miejsce i w tej kategorii. Widocznie eksporterzy pragną przez dodawanie sztuk ważących ponad 110 kg. do transportów idących do Austrii, a więc do sztuk wolnych od cła od czasu wejścia w życie traktatu handlowego austriacko - jugosłowiańskiego, wyrównać

podwyżkę stawki od świń ważących do 110 kg. wynoszącą 18 zł. koron. Słusznie pisała niedawno „Vieh und Fleischverkehrszeitung“, że fiskus austriacki zrobił bardzo zły interes na podwyżce stawki na świnię do 110 kg. z równoczesnem uwolnieniem od cła świń cięższych.

Na uwagę zasługuje okoliczność, że w statystykach spędów tygodniowych na targu w St. Marx, ogłaszanych przez Urząd Targowy, liczba przywożonych z Polski świń tłustych jest nadal bardzo znikoma. Pochodzi to stąd, że funkcjonariusze Urzędu Targowego obecni przy ważeniu świń, klasyfikują świnię cięższą jako świnię tłuszczową tylko takie, które zawierają znaczną ilość tłuszczu, jak np. tak zwane „bagony“ węgierskie i jugosłowiańskie, zwłaszcza rasy Mangalicza. Świnię polską chociaż ważą więcej niż 110 kg., zaliczane są w statystyce Urzędu Targowego prawie wyłącznie do świń mięsnych.

Co się tyczy innych provenjencji zauważyć należy, iż import świń, ważących do 110 kg., spadł w pierwszym półroczu 1929 nie tylko z Polski, lecz także z Rumunji, Jugosławji i Węgier, a najsilniej z Niemiec. Akcja niemiecka eksportowania świń do Austrii w zupełności zawiodła. Także i przywóz świń ciężkich (ponad 110 kg.) spadł z Rumunji, Jugosławji i Niemiec, a podniósł się tylko z Węgier więcej niż w dwójnasób.

Dla bliższej orientacji podaje Poselstwo następującą tabelę importu żywca do Austrii w 1 półroczu 1928 r.

A) Świnię ważące do 110 kg.

Polska	26.820 sztuk
Rumunja	10.655 „
Jugosławja	10.238 „
Węgry	6.108 „
Niemcy	3.900 „

B) Świnię ważące ponad 110 kg.

Polska	22.697 sztuk
Rumunja	49.088 „
Jugosławja	63.893 „
Węgry	14.308 „
Niemcy	7.950 „
Danja	571 „

II. Przywóz mięsa wieprzowego.

(Ta statystyka objęte są także sztuki wieprzowiny).

I. półrocze 1929 r.

z Polski	63.286 q
z Jugosławji	19.701 „
z Węgier	8.472 „
z Rumunji	1.353 „
z Czechosłowacji	1.067 „
z Rosji	499 „
z Holandji	50 „

Dla porównania podaje się dane za 1 półrocze 1928 r.

z Polski	54.745 q
z Jugosławji	13.222 „
z Węgier	1.399 „
z Rumunji	1.831 „
z Rosji	1.822 „
z Holandji	1.732 „

W SPRAWIE AUKCYJ SKÓRNYCH

Przy bliższem rozpatrywaniu konjunktury na światowym rynku skórnym spostrzegamy w r. 1928 silne wahania, jakich jeszcze w innych latach nie było. Wprawdzie rozpięcie między najniższemi i najwyższemi cenami nie było tak znaczne jak np. w r. 1926, wykazującym różnice dochodzące do 50% (podczas gdy różnice w cenach w r. 1928 wynosiły najwyżej 28%), jednak w tym ostatnim roku wahania były tak częste, że nie pozwalały tak dostawcom, jak odbiorcom na racjonalną kalkulację. W każdym interesie, a więc także w skórnym chodzi o to, aby z jednej strony poziom cen odpowiadał kosztom produkcji, względnie nabycia towaru, z drugiej zaś, aby ceny nie ulegały częstym wahanom. Trudno jest wprawdzie wpływać na kształtowanie się konjunktury, bo oddziałują na to inne czynniki, t. j. prawo podaży i popytu, lecz jednym ze środków, które do pewnego stopnia mają wpłynąć na względne ustabilizowanie się cen, bo częściowo regulują podaż, są w handlu skórą coraz bardziej rozpowszechniające się t. zw. aukcje skórne.

Aukcje te, jak barometr dostosowują się do każdego czasu konjunktury, a ułatwiają w dużej mierze zbyć towaru za granicę, gdyż są atrakcją dla obcych kupców, stanowią niejako wentyl wówczas, gdy na rynkach wewnętrznych pojawi się nadmierna ilość surowca nie dająca się pozbyć w danym kraju.

Wprawdzie stosunki mogą się niedługo zmienić skutkiem oddziaływania międzynarodowej konwencji, dotyczącej wolnego obrotu skórą oraz amerykańskiej polityki celnej — moment ten jednak jeszcze nie nadszedł, a przynajmniej nie daje się na razie odczuwać zbyt silnie, to też nie da się zaprzeczyć, że dotąd aukcje skórne spełniają swoją rolę ku względnemu zadowoleniu sfer zainteresowanych, a w każdym razie lepiej, niż indywidualna sprzedaż.

Jedyną ich słabą stroną jest możność obniżania poziomu cen przez zbiorowe umowy nabywców, którzy w ten sposób są w stanie dyktować ceny.

Niemcy, gdzie system sprzedaży skór przy pomocy aukcyj rozwinął się najlepiej, obmyślają sposoby,

z cyfr powyższych wynika, że zwiększyły się przywozy z Polski, Jugosławji, a przede wszystkim z Węgier. Natomiast spadł import z Rumunji, z Rosji i z Holandji.

Interesującym jest, że wartość przywozu nierogacizny żywej z Polski do Austrii, wynosiła w I półroczu 1929 (ogółem 229.880 sztuk). 38.697.000 szyl., podczas gdy wartość 290.717 sztuk importowanych w I półroczu 1928 r. wynosiła tylko 36.098.000 szyl., czyli, że ograniczenie ilościowe zostało więcej niż wyrównane lepszą ceną.

Obraz ten dość pomyślny dla nas, uległ znacznej zmianie na naszą niekorzyść w 3 kwartale b. r. wskutek znacznych dowozów z Węgier i Jugosławji, które wywołały silny spadek cen. W danych statystycznych ilościowych i wartościowych za ten ostatni okres, odbija się niewątpliwie ta zmieniona sytuacja rynkowa.

aby takim zmianom zapobiec, a niemieccy sprzedawcy skór zorganizowani w zawodowe związki twierdzą, że już mają gotowy plan akcji, z którym wystąpią, gdy zajdzie tego potrzeba. Plan ten w najogólniejszych zarysach polega na zmianie dotychczasowego systemu sprzedaży towaru.

Na walnem zebraniu związku zrzeszeń dla zbytu skór, odbytem w Ulm, powzięto w tym kierunku pewne uchwały, a mianowicie:

1) Rozważano sprawę zmiany systemu sortowania skór w ten sposób, aby oddzielać partie skór uszkodzonych od pełnowartościowych nieuszkodzonych. Decyzji w tym kierunku jeszcze nie powzięto.

2) Postanowiono zcentralizować wpłatę zadatków wymaganych od biorących udział w aukcjach, aby w ten sposób wzmocnić pozycję poszczególnych zrzeszeń urządzających przetargi.

3) Wezwano poszczególne zrzeszenia, aby sól potrzebną do konserwowania skór nabywały wyłącznie za pośrednictwem związku centralnego, który odbierając ją masowo uzyskał zniżkę cen o 50%.

4) Reklamacje odbiorców na nienależyte przygotowanie skór mają być załatwiane przez związek centralny, który w tym roku posługuje się sądami rozjemczymi.

5) Związek postanowił przeprowadzać przy pomocy instytutu dla badania zagadnień związanych z przemysłem skórnym w Dreźnie dalsze doświadczenia w kierunku racjonalizacji dotychczasowych metod konserwowania skór.

We wnioskach tych względnie uchwałach nie widzimy wprawdzie jakiejś zasadniczej zmiany systemu sprzedaży skór na aukcjach, ale poważnie przyczynić się one mogą do polepszenia sytuacji sprzedawców.

W każdym razie jednym z najsukcesowniejszych środków, zapobiegających zmianom nabywców w celu obniżenia cen, zastosowanym już na aukcjach urządzanych w Anglii, jest odwołanie, względnie wstrzymanie przetargu. Zdaje się, że ten właśnie środek mają także na myśli niemieckie zrzeszenia zbytu skór.

SPADEK EKSPORTU POLSKIEJ TRZODY DO AUSTRII

Eksport trzody polskiej do Austrii **kurczy się** w sposób dotąd nieobserwowany.

Przywóz świń żywych z Polski do Austrii wynosił:

	w r. 1928	w r. 1929
lipiec	67.067 szt.	49.464 szt.
sierpień	50.471 „	37.019 „
wrzesień	53.106 „	33.580 „
październik	54.852 „	28.697 „
listopad	41.487 „	14.793 „

Razem 266.983 szt. 163.553 szt.

W pierwszym półroczu:

Razem w r. 1928 — 290.000 szt. (wartość 36 milj. szyl.), w r. 1929 — 230.000 (wartość 38,7 milj. szyl.).

Także eksport świń bitych z Polski do Austrii **zmniejszył się bardzo znacznie.**

Przywozy grudniowe z Polski do Wiednia przedstawiają się jeszcze gorzej. Dnia 3 grudnia b. r. dowieziono zaledwie 2400 sztuk, a w dniu 10 grudnia b. r., a więc w okresie przed świętami Bożego Narodzenia, kiedy popyt na świnię lekkie, nadające się do wyrobu szynki jest w Austrii największy, zanotowano w Wiedniu

zaledwie 1500 świń polskich. Cyfra ta odpowiada **mniej więcej 15% przeciętnej ilości trzody wywożonej na rynek austriacki w roku ubiegłym.**

Zjawisko to należy przypisać z jednej strony wysokiemu poziomowi cen trzody w Polsce, a z drugiej niechęci naszych hodowców do wyprzedawania się z towaru w chwili, kiedy wobec bardzo niskich cen zboża i ziemniaków o wiele lepiej kalkuluje się przerobienie karm roślinnych na mięso i tłuszcze przez **dłuższe niż zwykle tuczenie świń.**

O tendencji takiej świadczy fakt, że tak rynek austriacki, jak i czeski narzekają na zmianę dotychczasowego typu świń polskich lekkich, t. j. na znaczny wzrost ich wagi i **większą niż dotąd tłuszczowość, które to cechy upośledzają wartość naszych świń** jako surowca do wyrobu szynki t. zw. praskich.

Nie ulega wątpliwości, że także polityka celna rządu austriackiego, t. j. zwolnienie od cła wwozowego świń o wadze ponad 110 kg. zachęca polskich eksporterów do obsyłania rynku austriackiego świnią cięższą, od których nie potrzebują opłacać żadnego cła.

WYCIECZKA CHŁODNICZA DO FRANCJI

Towarzystwo Francusko - Polskie dla Importu (Association Franco - Polonaise Pour L'Importation) po kilkakrotnym pobycie w Polsce jego delegatów i zbadaniu stosunków na miejscu przyszło do przekonania, że główną przeszkodą zorganizowania racjonalnego eksportu z Polski mięsa i innych artykułów łatwo psujących się jest **brak należytych urządzeń chłodniczych** lub ich nieracjonalne wyzyskiwanie. Zwłaszcza mięso nieochłodzone w ciągu co najmniej 24 godzin przed załadowaniem do wagonów - chłodni ulega przy dłuższym transporcie **prawie z reguły zepsuciu.**

Wobec tego wspomniane Towarzystwo, pragnąc rozwinąć eksport mięsa i innych artykułów żywnościowych z Polski do Francji, na ostatnim swym zebraniu powzięło projekt zorganizowania wycieczki naukowej polskiej do Francji, której zadaniem byłoby przestudjowanie urządzeń chłodniczych francuskich, stojących na wysokim poziomie. Towarzystwo francuskie przyrzeka oddać **na czas około 2-ch tygodni** — gdyż na taki okres czasu oblicza pobyt wycieczki we Fran-

cji — do jej dyspozycji najlepszych fachowców (mechaników, magazynierów, kierowników fachowych i t. p.), których zadaniem byłoby dać uczestnikom wycieczki jaknajdalej idące wskazówki co do samych urządzeń chłodniczych, sposobu ich eksploatacji, jakoteż magazynowania, przechowywania, opakowania i wysyłania towaru, przyczem **uczestnicy mogliby się równocześnie zaznajomić z jakością wielu artykułów, wymaganych przez rynek francuski.**

Zdaniem projektodawców w wycieczce powinni brać udział przedstawiciele: **Państwowego Instytutu Eksportowego, Izby Przemysłowo - Handlowej** z obywateli zainteresowanych eksportem artykułów, wymagających chłodzenia, kupcy i członkowie kooperatyw, wreszcie inżynierowie specjaliści.

Towarzystwo francuskie przyrzeka zająć się zorganizowaniem wycieczki w ten sposób, aby nie była zbyt kosztowna i aby uczestnicy odnieśli z niej w krótkim czasie istotną korzyść.

FRANCUSKO-POLSKIE KONSORCJUM DLA IMPORTU ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH W POLSCE

Powstałe niedawno konsorcjum francusko - polskie pod firmą „Association Franco - Polonaise Pour Importation” w Paryżu (Paris 8e — 29 bis rue d'Assolvi) rozwinęło dużą działalność importową z Polski. Już poraz drugi w ciągu niedługiego czasu organizator, a zarazem jeden z udziałowców tego konsorcjum, p. Konsul **Winiarz**, przybył do Polski wraz z fachowymi pracownikami celem nawiązania bliższego kontaktu z polskimi eksporterami. Wspomniani fachowcy zetknęli się bezpośrednio z zainteresowanymi firmami polskimi, udzielając im szczegóło-

wych wskazówek co do wymagań rynku francuskiego. Owocem pobytu p. Konsula Winiarza w Polsce jest zawarcie szeregu transakcji gotówkowych i komisyjnych (jaja, masło, baranina i t. p.) oraz zapewnienie sobie dalszych dostaw. Należy zaznaczyć, że wbrew zwyczajom przyjętym we Francji delegaci konsorcjum francusko - polskiego wypłacili swym klientom zaliczki za okazaniem listów przewozowych do wysokości 80% wartości towaru, a nawet zawarli transakcje gotówkowe. (P. I. E.).

PRODUKCJA I EKSPORT BEKONÓW WĘGIERSKICH

Dziennik węgierski „Pesti Naplo” w numerze z dnia 8 grudnia ogłasza, że węgierskie bekony odniosły wielki sukces w Anglii, głównie z powodu swojej niskiej ceny. Początkowo produkowano na Węgrzech towar pierwszej jakości, jednak przekonano się, że produkcja była za kosztowna i nie wytrzymywała konkurencji z tańszymi bekunami, pochodzącymi z innych krajów, wobec tego zrezygnowano z jakości na korzyść ilości i tańszej ceny, produkując bekony ze świń gorszej jakości dla użytku uboższej, robotniczej ludności angielskiej. Koszta produkcji tego rodzaju bekony są tak niskie, że cena ich w Anglii wynosizaledwie 220—240 pengó, w stosunku do ceny 300 pengó, płaconej za bekony duńskie.

Jak informuje wspomniany dziennik, owe słabsze pod względem jakości bekony węgierskie znajdują w Anglii chętnych nabywców ze względu na swą niską cenę, co zachęciło przedsiębiorców węgierskich

(wspieranych kapitałem niemiecko - angielskim do powiększenia ilości bekoniarni, obok bowiem istniejących już bekoniarni w Budapeszcie i tworzącej się w Szegednie ma być niebawem uruchomiona nowa bekoniarnia w Szombathely. Te trzy bekoniarnie będą w stanie przeobić około 200.000 świń rocznie. Cena surowca na miejscu wynosi od 1.40 do 1.60 pengó za 1 kg. Podobno istnieje zamiar utworzenia jeszcze czwartej z rzędu bekoniarni przy rzeźni w Sopron. W wiadomościach tych uderza okoliczność, że gdy inne kraje, obsyłające bekunami rynek angielski, starają się o jaknajlepszą ich jakość, to zupełnie odwrotnie i to z planem z góry ułożonym postępują Węgry.

Doświadczenie pokaże, czy droga wybrana przez Węgry jest właściwa. W obecnym stanie możliwość opłacalności przedsiębiorstwa należy przypisać jedynie niskim cenom surowca na Węgrzech.

IMPORT BITYCH GĘSI DO NIEMIEC

Ceny gęsi bitych na rynkach niemieckich utrzymują się stale na wysokim stosunkowo poziomie, a mianowicie w granicach od Mk. 2,30 do 2,36 za 1 kg., zależnie od jakości.

Za węgierskie gęsi, które nadchodzą na rynek niemiecki w znacznych ilościach płacono od Mk. 2,16 — 2,24

za 1 kg. Pierwszy transport mrożonych gęsi rosyjskich, które przez krótki czas pojawiły się masowo w Berlinie zostały — jak donosi „Allgemeine Fleischer - Zeitung” — skonfiskowane przez władze weterynaryjne.

W poprzednim tygodniu na dworcu wschodnim w Berlinie zanotowano nadejście 55 wagonów bitych gęsi.

EKSPORT BARANINY ZAGRANICĘ

Celem ułatwienia eksportu baraniny zagranicę Magistrat miasta Królewskiej Huty uchwala z dnia 7 listopada 1929 r. obniżyć opłaty ubojowe w rzeźni miej-

skiej dla firm eksportujących baraninę o 30 % z ważnością od dnia 1 listopada 1929 r.

W SPRAWIE RZEŻNI EKSPORTOWEJ W GDYNI

Niemiecka „Allgemeine Fleischer Zeitung”, która już kilkakrotnie z wielkim zainteresowaniem omawiała sprawę projektowanej budowy rzeźni eksportowej w Gdyni, powraca znowu do tego tematu i wyraża przekonanie, że rzeźnia ta ma wszelkie warunki pomyślnego rozwoju, gdyż leży blisko ważnego i obfitego w materiał rzeźny ośrodka produkcji jakim jest Pomorze, które prawie wyłącznie zaopatruje

Gdański rynek mięsny (wedle urzędowej statystyki gdańskiej w r. 1928 wolne miasto Gdańsk uczestniczyło tylko w 1/10 części w dostawach materiału rzeźnego dla potrzeb miasta) i ma jeszcze duży nadmiar produkcji hodowlanej.

Powyższa opinia kompetentnych sfer przemysłu mięsnego niemieckiego powinna być zachętą do szybkiego zrealizowania projektu budowy wspomnianej rzeźni.

INFORMACJE RYNKOWE

RYNKI KRAJOWE

Warszawa, 8.XII — 14.XII, spęd 5548 zł. 2.20 — 2.75 za 1 kg. żywej wagi, 2.80 — 3.10 za 1 kg. mięsa wieprzowego; 15.XII — 21.XII, zł. 2.30 — 2.60 za 1 kg. żywej wagi, 3.00 — 3.20 za 1 kg. mięsa wieprzowego.

Poznań, 10.XII, spęd 2047 szt. zł. 2.44 — 2.50 za 120 — 150 kg. żywej wagi, 2.34 — 2.40 od 100 — 120 kg. żywej wagi, 2.24 — 2.32 od 80 do 100 kg. żywej wagi, 2.10 — 2.20 ponad 80 kg. żywej wagi, 2.00 — 2.06 za maciory i późne kastraty, 2.10 — 2.20 za świnię bekonową; 17.XII spęd 1714, zł. 2.44 — 2.50 od 120 — 150 kg. żywej wagi, 2.34 — 2.40 od 100 — 120 kg. żywej wagi, 2.24 — 2.32 od 80 — 100 kg. żywej wagi, 2.10 — 2.20 ponad 80 kg. żywej wagi, 2.00 — 2.06 za maciory i późne kastraty 2.10 — 2.20 za świnię bekonową.

Kraków, 14.XII — 20.XII, spęd 1384, zł. 1.89 — 2.76 za 1 kg. żywej wagi, 3. — 3.50 za 1 kg. bitej wagi; 21.XII — 27.XII, spęd 551, zł. 2.50 — 2.75 za 1 kg. żywej wagi, 3.20 — 3.52 za 1 kg. bitej wagi.

Mysłowice, 16.XII — 20.XII, spęd 2849 od a. 2.68, b. 2.50, e. 2.30, d. 2.10, do a. 2.80, b. 2.67, c. 2.49, d. 2.29; 23.XII — 27.XII, spęd 1392 od a. 2.68, b. 2.50, c. 2.30, d. 2.20 do a. 2.85, b. 2.67, c. 2.49, d. 2.29.

Lwów, 14.XII — 21.XII, 2.80 — 3.10 za 1 kg. mięsa wieprz. bitego, 2.75 — 3.00 za 1 kg. mięsa wieprz. dowiezionego 21.XII — 28.XII 2.80 — 3.10 za 1 kg. mięsa wieprz. bitego, 2.70 — 3.05 za 1 kg. mięsa wieprz. dowiezionego.

Sosnowiec od 16.XII — 21.XII, spęd 2345, zł. 2.30 — 2.90 za 1 kg. żywej wagi; 23.XII — 28.XII, spęd 1130, zł. 2.30 — 2.90 za 1 kg. żywej wagi.

RYNKI ZAGRANICZNE

AUSTRIA

Wiedeń, dnia 30 grudnia 1929 r.

Targ dzisiejszy wykazywał spęd 8436 szt. na targu zwykłym, a oprócz tego 571 szt. rumuńskich na targu kontumacyjnym, a więc razem 9007 szt., z tego 4404 mięsnych, a 4603 tłuszczych.

Poszczególne kraje dostawiły:

	Mięsne	Tłuszczowe
Austria	57	—
Węgry	1086	2415
Jugosławia	632	2188
Rumunia	571	—
Polska	2058	—

Tendencja targu niezmienną przy ożywionym popycie na świnie mięsne i przy ospałym przebiegu na świnie tłuszczy.

Placono za towar mięsny polski szyl. 2.00—2.70
Placono za towar tłuszczowy polski szyl. 1.95—2.05

Z powodu wczesnego zamknięcia numeru świątecznego podajemy obecnie dodatkowo sprawozdania wiedeńskie na tydzień ubiegły.

Tydzień ten obejmuje 2 targi, a mianowicie z dn. 23 i 27 grudnia.

Targ z dnia 27 grudnia.

Spęd ogólny wynosił świń mięsnych 4403 szt. tłuszczowych 2608, razem 7011. Poszczególne kraje dostawiły:

	Mięsne	Tłuszczowe
Austria	640	—
Węgry	1221	1404
Jugosławia	902	1204
Rumunia	244	241
Polska	2234	—

Placono za świnie mięsne z Polski szyl. 1.95 — 2.70 za świnie tłuszczy szyl. 1.85 — 2.10. Tendencja spokojna.

Dodatkowy targ z dnia 23 grudnia.

Targ ten obejmował 5869 szt. mięsnych, zaś 2136 tłuszczowych, razem 8005 szt., z tego z Polski dostawiono 3230 szt. Placono za towar mięsny polski szyl. 1.90 — 2.65, za towar tłuszczowy 1.80 — 2.05. Tendencja na świnie mięsne ożywiona, na tłuszczy spokojna.

FRANCJA

Strasburg, dnia 28 grudnia 1929 r.

Sprawozdanie Konsulatu R. P.

W czasie od 23 — 28 grudnia dowiedziono:

wołów	165	fr. 9.20 — 11.—
krów	195	fr. 8.20 — 11.20
byków	59	fr. 8.40 — 9.20
cieląt	648	fr. 15.— — 17.—
owiec	102	fr. 12.— — 15.20
trzody chl.	974	fr. 15.— — 15.20

Tendencja targu. Ceny na mięso wieprzowe, baranie i wołowinę utrzymują się na tym samym poziomie, podczas gdy ceny na cielęciny wykazują lekki spadek. Dowozów z zagranicy nie notowano w dalszym ciągu.

CZECHOSŁOWACJA

Praga, dnia 30 grudnia 1929 r.

Obniżka cen zauważona w tygodniu ubiegłym spowodowała zmniejszenie się dowozów trzody na rynek czeskosłowacki. Przyczynił się do tego również zastój w handlu, który zapanował z powodu świąt. Na dzisiejszym targu nastąpiła wskutek tego tendencja wybitnie wyżkowa. Placono za towar mięsny polski kc. 11 — 11.70.

HOLANDJA

Leeuwarden, dnia 27 grudnia.

Dzisiejszy targ odznaczył się silniejszym popytem. Za świnie tłuste placono w ożywionym handlu Hfl. 72 — 79 za 100 kg. Na świnie mięsne panował również ożywiony popyt, placono za 100 kg. żywej wagi Hfl. 74 — 77.

CHICAGO

Dnia 27 grudnia 1929 r.

Ceny rozumieją się w dolarach za 1 centnar amerykański, t. j. 45 i jedna trzecia kg.

Smalec na grudzień	9.90
Smalec na styczeń	10.15
Smalec na marzec	10.55
ślonina	10.50
lekke świnie	9.55—10.—
ciężkie świnie	9.60—10.—

CENY TRZODY NA 12 RYNKACH NIEMIECKICH

W okresie 23-27 grudzień 1929 r.

Ceny w markach niemieckich za 50 kg.

Berlin —, Hamburg 76, Kolonia 80—83, Dortmund 79 — 81, Frankfurt nad Menem 83—85, Mannheim 87—88, Stuttgart —, Monachium 79—85, Lipsk 82, Drezno 79—81, Wrocław —, Magdeburg —. Cena przeciętna 81—83. Cena przeciętna listopada 82—84, października 87—89.

BACZNOŚĆ EKSPORTERZY NIEROGACIZNY

Kredki wiedeńskie do znaczenia nierogacizny w kolorach: czerwone, niebieskie, zielone, i fioletowe firmy. Dr. Karl Stern u. Bruder Wiedeń, są do nabycia wyłącznie u zastępcy na całą Polskę w firmie: E Rubinstein, Lwów, Legionów 27. Tel. 76-05 po cenie Zł. 20 za tuzin.

Zamówienia listowne załatwia się odwrotnie za zaliczką. Przy zamówieniu 5 tuzinów wysyłam franko za zaliczką

VAGN LOMHOLT

INŻYNIER

WARSZAWA, ul. WIERZBOWA 8.

Buduje, projektuje i dostarcza:

KOMPLETNE MECHANICZNE URZĄDZENIA RZEŹNI
MIEJSKICH I EKSPORTOWYCH, BEKONIARNI

dostarcza poszczególne przedmioty dla rzeźni, i bekoniarni:

piece do opalania szczeci, kadzie do parzenia świń, windy ścienne, pompy do wstrzykiwania solanki, specjalne podnośniki zabitych świń i t. p.

RYNEK BEKONOWY

Ostatnie wiadomości z rynku angielskiego.

Ceny bekonu na Giełdzie Londyńskiej:

	w dn. 21 grudnia r. b.	w dn. 28 grudnia r. b.
Bekon Irlandski	od 100 do 120	nienotowany
„ Duński	101 „ 110	nienotowany
„ Szwedzki	98 „ 108	od 98 do 106
„ Holenderski	89 „ 101	od 90 „ 101
„ Kanadyjski	90 „ 103	od 92 do 103
„ Estoński	90 „ 98	nienotowany
„ Łotewski	82 „ 90	od 82 do 90
„ POLSKI	76 „ 90	od 76 do 90
„ Rosyjski	64 „ 78	od 70 do 76

Sprawozdanie z dnia 21 grudnia r. b.

W przeciągu wspomnianego tygodnia cena na irlandzki bekon tłusty „sizeable“ spadła o 6 shl. na ciężki o 4 shl., na duński Nr. 2 „sizeable“ o 2 shl. Nr. 3 „sizeable“ o 4 shl., bałtycki o 4 shl., polski tłusty 4 shl. Ceny na bekony: kanadyjski i holenderski pozostały bez zmiany.

Naogół zapotrzebowanie w tym tygodniu na bekon było słabe i rynek był ośpaly.

Cyfra obecna importu bekonowego jeszcze przewyższa tą, która była w roku zeszłym.

Brokerzy angielscy nie przewidują w najbliższym czasie na rynku żadnych zmian.

Ubój duński w tym tygodniu wyniósł 88.000 sztuk

„ szwedzki w tym tygodniu wyniósł 6.000 sztuk

„ holenderski w tym tygod. wyniósł 12.000 sztuk

Dostawy za zeszły tydzień przedstawiają się następująco: Z Danji 50.067 bal. z których 26.175 bal. przybyło do Londynu.

Do Londynu przybyło ze Szwecji 2.289 bal.

Do Londynu przybyło z Holandji 2.597 bal.

Do Anglii z Polski przybyło 3.189 bal.

Sprawozdanie z dnia 28 grudnia r. b.

Żadne zmiany nie zaszły w notowaniach w tym tygodniu. Z powodu świąt ruch w handlu był mniejszy i jak zresztą zwykle w końcu każdego miesiąca, była słaba tendencja rynkowa.

Ubój duński w tym tygodniu, mniejszy od poprzedniego, wyniósł 64.000 sztuk.

Przypuszczamy, że zmniejszony ubój duński wpłynie w znacznej mierze na zwiększenie się zapotrzebowania na polski bekon i pociągnie za sobą lekkąwyżkę cen.

Za zeszły tydzień do Anglii z Polski przybyło 1.366 bal.

POLSKO-BRYTYJSKIE TOWARZYSTWO OKRĘTOWE, SP. AKC. POLISH-BRITISH STEAMSHIP COMPANY, LTD.

GDYNIA

**Regularna tygodniowa komunikacja statkami pasażersko-towarowymi z Gdyni,
Gdańska do Londynu i z Gdyni, Gdańska do Hull.**

Wszystkie statki Towarzystwa są zaopatrzone w obszerne nowoczesne chłodnie dla przewozu bekonów, mięsa i t. p.

Odjazdy z Gdańska do Londynu i z Gdańska do Hull w każdy piątek.

Informacji udzielają:

w Gdyni: Polsko-Brytyjskie Tow. Okrętowe, ul. Portowa;
adres telegraficzny: Polbrit, Gdynia.

w Gdańsku: Ellerman's and Wilson Lines Agency Co Ltd.;
Grosse Gerbergasse 11/12; adres telegraficzny: Wilsons, Danzig.

Warunki prenumeraty: Miesięcznie — 4 zł.; kwartalnie — 12 zł.; półrocznie — 24 zł.; rocznie — 48

Cena ogłoszeń: 1/1 str. — 350 zł.; 1/2 str. — 175 zł.; 1/4 str.; 90 zł.; 1/8 str.; — 50 zł. Ogłoszenia drobne za wiersz 1 milimetrowy, szerokości 1 łamu 1 złoty. Ogłoszenia na ostatniej stronie o 50% drożej. Przy kilkorazowym ogłoszeniu rabat.

Wydawcy: Syndykat Polskich Eksporterów Trzody i Bydła oraz Polski Związek Bekonowy

Redaktor odpowiedzialny: JAROSŁAW LITWINOWICZ

Drukarnia Artystyczna, Nowy-Swiat 47, tel. 35-80 i 35-83.

Organizacja Transportowa
firmy

SCHENKER

**Międzynarodowe Transporty wszelkiego rodzaju
we wszystkich kierunkach.**

SPECJALNOŚĆ:

**Transporty artykułów spożywczych:
trzody chlewnej, mięsa, bekonów, jaj, masła i t. p.**

INFORMACJE I OFERTY PRZEZ:

SCHENKER & Co., WIEN, w Wiedniu.

SCHENKER & Co., DANZIG, w Gdańsku.

**Spółka Akcyjna dla Międzynarodowego Transportu
SCHENKER i S-ka w Warszawie.**